

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 225

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

66. évfolyam

2023. június 27.

Tartalom

IV Tájékoztatások

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS ÜGYNÖKSÉGEITŐL
SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) Felügyelő Bizottsága

2023/C 225/01

Az OLAF Felügyelő Bizottság tevékenységi jelentése – 2022 1

HU

IV

(Tájékoztatások)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS
ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOKAZ EURÓPAI CSALÁS ELLENI HIVATAL (OLAF)
FELÜGYELŐ BIZOTTSÁGA

AZ OLAF FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG TEVÉKENYSÉGI JELENTÉSE – 2022

(2023/C 225/01)

Jan MULDER**Az OLAF Felügyelő Bizottság tagja 2017. január 23-tól 2022. szeptember 22-ig****A Felügyelő Bizottság elnöke 2017. március 1. és 2022. szeptember 22. között**

Volt európai parlamenti képviselő, Hollandia

Maria Helena FAZENDA**a Felügyelő Bizottság tagja 2017. január 23-tól 2022. szeptember 22-ig**

A portugál Legfelsőbb Bíróság bírója

Grażyna STRONIKOWSKA**A Felügyelő Bizottság tagja 2016. július 13-tól 2022. március 27-ig**

Nemzeti Főügyészség, Varsó, Lengyelország

Ügyész

Rafael MUÑOZ LÓPEZ-CARMONA**a Felügyelő Bizottság tagja 2017. december 1-jétől 2022. március 27-ig**

A főszámvevőt támogató egység korábbi vezetője a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelemmel foglalkozó különleges ügyész hivatalánál, Spanyolország

Könyvvizsgáló, jogász, közgazdász

Dobrinka MIHAYLOVA**A Felügyelő Bizottság tagja 2020. november 18-tól 2022. szeptember 22-ig**

Európai Unió alapokat ellenőrző Végrehajtó Ügynökség, Bolgár Köztársaság

A Regionális Politikai Alapok Igazgatóságának ellenőrzési igazgatója

Carsten ZATSCHLER

A Felügyelő Bizottság tagja 2022. március 28-tól 2022. augusztus 14-ig

Vezető ügyvéd (Senior Counsel), az Ír Ügyvédi Kamara tagja

Az OLAF Felügyelő Bizottság jelenlegi tagjai

Dušan STERLE

Az OLAF Felügyelő Bizottság elnöke

A Felügyelő Bizottság tagja 2022. március 28-tól

A Szlovén Köztársaság Pénzügyminisztériumában működő költségvetés-felügyeleti hivatal korábbi igazgatója

Teresa ANJINHO

A Felügyelő Bizottság tagja 2022. szeptember 23-tól

Volt ombudsmanhelyettes, független emberi jogi szakértő, Portugália

Marita SALGRÄVE

A Felügyelő Bizottság tagja 2022. szeptember 23-tól

Volt tanácsi tag és pénzügyi ellenőrzési igazgató, Legfőbb Ellenőrző Intézmény, Lettország.

A Központi Finanszírozási Ügynökség (az európai strukturális és beruházási alapok közreműködő szervezete) korábbi ügyvezető igazgatója, Pénzügyminisztérium, Lettország

Angelo Maria QUAGLINI

A Felügyelő Bizottság tagja 2022. szeptember 23-tól

A Számvevőszék bírása, Olaszország

Thierry CRETIN

A Felügyelő Bizottság tagja 2022. szeptember 9-től

A francia bírói kar korábbi tagja (vizsgálóbíró, ügyészhelyettes, legfőbb ügyész). Az Európai Bizottság Jogértvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóságának és Migrációügyi és Uniók Belügyi Főigazgatóságának korábbi igazgatója

Előszó

A 2022-es évet számos fontos változás jellemezte, mivel az OLAF Felügyelő Bizottsága új tagjainak kinevezéséről szóló, 2022. március 28-i európai parlamenti, tanácsi és bizottsági határozat elfogadását követően a Felügyelő Bizottság két lépésben teljesen megújult. Az első két tag március 28-án, a fennmaradó három pedig szeptember 23-án lépett hivatalba. Az első két újonnan kinevezett tag egyikének augusztusi lemondása azt is jelentette, hogy az OLAF-rendelet 15. cikkének (2) bekezdésében meghatározott eljárásnak megfelelően új tagot neveztek ki. Ezek a változások hatással voltak a Felügyelő Bizottság munkájára, amely csak szeptemberben, az új összetételű Felügyelő Bizottság első ülésével kezdődhetett meg.

Ugyanakkor a Bizottság májusban első alkalommal nevezte ki az eljárási garanciák ellenőreit. E teljesen új funkciót a módosított OLAF-rendelet hozta létre. Az eljárási garanciák ellenőre teljes függetlenségben vizsgálja az „érintett személyek” által az OLAF eljárási garanciáknak, alapvető jogoknak és a vizsgálatokra alkalmazandó szabályoknak való megfelelésével kapcsolatban benyújtott panaszokat, és ennek érdekében az ellenőr a Felügyelő Bizottság titkársága által nyújtott jogi és adminisztratív támogatásra támaszkodik.

A Felügyelő Bizottság üdvözli az eljárási garanciák új ellenőrének kinevezését, mivel ez tovább erősíti az OLAF átláthatóságát és elszámoltathatóságát. Mindemellett a Felügyelő Bizottság úgy véli, hogy most minden eddiginél sürgetőbb szükség van a titkárság emberi erőforrásainak bővítésére, tekintettel a titkárságra háruló újabb adminisztratív és jogi támogatási feladatokra.

Annak ellenére, hogy a tisztújítás kétségtelenül hatást gyakorolt a Felügyelő Bizottság tevékenységeire, a testület figyelmét a következő évi munkatervre összpontosította, valamint a vizsgálati eljárásokra vonatkozó OLAF-iránymutatások közelgő felülvizsgálatára, amelyhez a Felügyelő Bizottságnak 2023-ban véleményt kell készítenie. Ez nagyon fontos kérdés, mivel az OLAF munkamódszereinek és vizsgálati módszereinek alapjaival foglalkozik.

A Felügyelő Bizottság, miután szeptember végén az OLAF-rendelet 9b. cikkének (11) bekezdésében előírt konzultáció céljából megkapta az ellenőrtől a panaszok kezelésére vonatkozó végrehajtási rendelkezések tervezetét, részletesen megvizsgálta ezen új rendelkezéseket, és október végén megküldte az ellenőrnek észrevételeit és megjegyzéseit. Az ellenőr által 2022. november 16-án elfogadott végrehajtási rendelkezések figyelembe vették és tükrözték ezeket az észrevételeket és megjegyzéseket.

Novemberben a Felügyelő Bizottság elfogadta az OLAF 2023. évi előzetes költségvetés-tervezetéről szóló 1/2022. sz. véleményét is. Az előző évekhez hasonlóan a Felügyelő Bizottság aggodalmát fejezi ki az OLAF emberi erőforrásainak csökkenésével kapcsolatban. A Felügyelő Bizottság véleménye szerint az OLAF személyzeti állományának jelentős mértékű csökkentése lehetetlenné teheti az OLAF számára, hogy továbbiakban is olyan magasan képzett, külön személyzetet alkalmazzon, amely a hivatal feladatainak ellátásához szükséges, ideértve többek közt a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásainak felhasználásával kapcsolatban megfelelő kontrollmechanizmusok létrehozásának és biztosításának szükségességét.

Végezetül szeretnék a Felügyelő Bizottság tagjainak nevében köszönetet mondani az OLAF főigazgatójának nyílt és konstruktív hozzáállásáért és a Felügyelő Bizottsággal folytatott eszmecsereért, valamint elismerni a titkárság tagjai által a Felügyelő Bizottságnak nyújtott értékes támogatást.

Dušan STERLE

a Felügyelő Bizottság elnöke

Tartalomjegyzék

	Oldal
Előszó	3
Tartalomjegyzék	4
1. A Felügyelő Bizottságról dióhéjban	5
2. Változásokkal teli év	5
2.1. A Felügyelő Bizottság új összetétele	5
2.2. Az eljárási garanciák ellenőrének új funkciója	6
2.2.1. Konzultáció a Felügyelő Bizottsággal az eljárási garanciák ellenőre által elfogadott végrehajtási rendelkezésekről	6
3. A Felügyelő Bizottság nyomonkövetési tevékenységei	7
3.1. Az OLAF költségvetésének és forrásainak nyomon követése: 1/2022. sz. vélemény – Az OLAF 2023. évi előzetes költségvetés-tervezete	7
3.2. Az OLAF-vizsgálatok időtartamának nyomon követése	7
3.2.1. A Felügyelő Bizottság által 2022-ben megkapott, 12 hónapnál tovább tartó vizsgálatokra vonatkozó jelentések	8
3.2.2. Az OLAF több mint 36 hónapig tartó ügyeinek vizsgálata	9
3.3. Az OLAF-hoz benyújtott egyéni panaszok Felügyelő Bizottsági nyomon követése	9
3.4. A vizsgálati eljárásokra vonatkozó OLAF-iránymutatások felülvizsgálata	10
4. Együttműködés	10
4.1. Együttműködés az OLAF-fal	10
4.2. Kapcsolatok az érdekelt felekkel	11
5. Igazgatás és erőforrások	11
5.1. A Felügyelő Bizottság munkamódszerei	11
5.2. A titkárság	11
5.3. Költségvetési kérdések	11

1. A Felügyelő Bizottságról dióhéjban

1. Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) Felügyelő Bizottsága (a továbbiakban: a Felügyelő Bizottság) a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁾ (a továbbiakban: OLAF-rendelet) létrehozott független szerv, amelynek célja az OLAF függetlenségének megerősítése és garantálása az OLAF vizsgálati feladatköre ellátásának rendszeres ellenőrzése révén.
2. A Felügyelő Bizottság öt független, külső szakértőből (a továbbiakban: a tagok) áll, akiket az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság közös megegyezéssel öt évre nevez ki⁽²⁾. A tagok teljesen függetlenül látják el a feladatukat, továbbá nem kérhetnek és nem is fogadhatnak el utasításokat bármely kormánytól vagy uniós intézménytől, testülettől, hivaltól vagy ügynökségtől. A Felügyelő Bizottságot munkájában egy titkárság támogatja, amely a Felügyelő Bizottság közvetlen felügyelete alatt, a Bizottságtól, az OLAF-tól vagy bármely más szervtől függetlenül, állandó jelleggel működik. A titkárság alapvető szerepet tölt be a Felügyelő Bizottság ellenőrzési feladatainak elősegítésében és az azokhoz való hozzájárulásban.
3. Tekintettel az OLAF vizsgálatának jellegére, az OLAF főigazgatójának vizsgálat indítására vagy lezárására vonatkozó határozatával szemben nem lehet az uniós bíróságokhoz fordulni jogorvoslatért. Ezáltal gyakorlatilag a Felügyelő Bizottság az egyetlen olyan szervezet, amely felügyelheti az OLAF-ot és ellenőrizheti a vizsgálatok lefolytatásának módját. A Felügyelő Bizottság így kiváltságos helyzetben van, mivel ellenőrzési szerepe alapján betekintést nyújt az uniós intézmények számára az OLAF működésébe, és biztosítékot nyújt arra, hogy az OLAF a jogszerűség keretein belül és az alkalmazandó eljárási garanciák tiszteletben tartásával jár el.
4. Az OLAF-rendelet értelmében a Felügyelő Bizottságnak hármas szerepe van: az OLAF vizsgálati tevékenységének rendszeres nyomon követése, a hivatal főigazgatójának támogatása feladatai ellátásában, valamint jelentéstétel az európai uniós intézményeknek.
5. Konkrétabban, az OLAF vizsgálatának rendszeres nyomon követésével a Felügyelő Bizottság biztosítani kívánja, hogy:
 - i. ne legyen külső beavatkozás az OLAF vizsgálati feladatkörébe;
 - ii. a főigazgató valamennyi vonatkozó határozatát a jogszerűség és a pártatlanság elvének megfelelően fogadja el, és azok összhangban legyenek az Európai Unió Alapjogi Chartájával és az eljárási garanciákkal⁽³⁾.
6. Feladatai ellátása során a Felügyelő Bizottság i. **véleményeket** és adott esetben **ajánlásokat** intéz az OLAF főigazgatójához az OLAF vizsgálati tevékenységeivel, vizsgálatának időtartamával és az OLAF ezen vizsgálatának elvégzéséhez szükséges erőforrásokkal kapcsolatban, valamint ii. **észrevételeket** fogalmaz meg a vizsgálati eljárásokra vonatkozó OLAF-iránymutatások tervezetével kapcsolatban. Véleményei és ajánlásai kiadásával a Felügyelő Bizottság soha nem avatkozik be folyamatban lévő vizsgálatok lefolytatásába.

2. Változásokkal teli év

2.1. A Felügyelő Bizottság új összetétele

7. Az OLAF-rendelet 15. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy az Európai Csalás Elleni Hivatal Felügyelő Bizottsága öt független tagból áll, akiket az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közös megegyezéssel nevez ki. Az OLAF-rendelet 15. cikkének (3) bekezdése szerint a felügyelő bizottsági tagok hivatali ideje öt év, amely ezt követően nem hosszabbítható meg. Annak érdekében, hogy a Felügyelő Bizottság által képviselt szakértelem folytonossága biztosítva legyen, a bizottsági tagok közül egyszere hármat, majd azt követően kettőt kell felváltani.
8. A Felügyelő Bizottság két tagjának, Grażyna Stronikowskának és Rafael Muñoz López-Carmonának a megbízatása 2021. július 12-én lejárt, a fennmaradó három tag, Jan Mulder, Maria Helena Pereira Loureiro Correia Fazenda és Dobrinka Mihaylova megbízatása pedig 2022. január 22-én járt le⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Az (EU, Euratom) 2016/2030 rendelettel és az (EU, Euratom) 2020/2223 rendelettel módosított, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. szeptember 11-i 883/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.) 15. cikkének (2) bekezdése. Elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:02013R0883-20210117>

⁽²⁾ A Felügyelő Bizottságban felhalmozott tapasztalatok megőrzése érdekében a tagok váltakozó alapon cserélődnek a 883/2013/EU, Euratom rendeletnek megfelelően.

⁽³⁾ Elérhető a következő weboldalon: https://www.europarl.europa.eu/charter/pdf/text_en.pdf

⁽⁴⁾ Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) Felügyelő Bizottsága tagjainak kinevezéséről szóló, 2016. július 13-i (EU, Euratom) 2016/1201 európai parlamenti, tanácsi és bizottsági határozat (HL L 198., 2016.7.23., 40. o.) 1. cikke szerint.

9. E tagok az OLAF-rendelet 15. cikkének (4) bekezdésével összhangban hivatali idejük lejárta után is hivatalban maradtak, a Felügyelő Bizottság új tagjai kinevezési folyamatának lezárulásáig ⁽⁵⁾.
10. Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság 2022. március 28-án határozatot adott ki az OLAF Felügyelő Bizottsága új tagjainak kinevezéséről ⁽⁶⁾.
11. Az említett határozat hatálybalépésének napjától (2022. március 28.) Dušan Sterle-t és Carsten Zatschlert nevezték ki a Felügyelő Bizottság tagjává azon két tag helyére, akiknek a megbízatása 2021 júliusában járt le. Teresa Anjinho, Marita Salgräve és Angelo Maria Quaglini kinevezésére a Felügyelő Bizottság tagjaivá 2022. szeptember 23-i hatállyal került sor azon tagok helyére, akiknek a megbízatása 2022 januárjában járt le.
12. A határozat magában foglalt továbbá egy tartaléklistát, amely azokat a jelölteket tartalmazza, akik a Felügyelő Bizottság tagjainak helyébe léphetnek a hivatali idő fennmaradó részére lemondás, haláleset vagy tartós munkaképtelenség esetén. Így azt követően, hogy Carsten Zatschler 2022. augusztus 12-én lemondott, a Bizottság Thierry Cretint nevezte ki a Felügyelő Bizottság tagjává Zatschler úr hivatali idejének hátralevő részére.

2.2. Az eljárási garanciák ellenőrének új funkciója

13. Az eljárási garanciák ellenőrének funkcióját a módosított OLAF-rendelet ⁽⁷⁾ hozta létre az OLAF által végzett vizsgálatokban érintett személyeket megillető eljárási garanciák és alapvető jogok védelme érdekében. Az ellenőr megvizsgálja az érintett személyek által benyújtott panaszokat az OLAF eljárási garanciáknak és a vizsgálatokra alkalmazandó szabályoknak, különösen az eljárási követelményeknek és az alapvető jogoknak való megfelelésével kapcsolatban. Az ellenőr feladatait teljes mértékben függetlenül látja el, és feladatai ellátása során senkitől nem fogad el utasításokat.
14. Az Európai Bizottság 2022. május 3-án Dr. Julia Laffranque-ot nevezte ki az első ellenőrnek ötéves, nem megújítható időtartamra. Dr. Laffranque, aki az Észti Legfelsőbb Bíróság bírója és korábban az Emberi Jogok Európai Bíróságának bírója is volt, 2022 szeptemberében lépett hivatalba. A Felügyelő Bizottság titkársága minden szükséges adminisztratív és jogi támogatást megad az ellenőr számára.
15. A Felügyelő Bizottság üdvözli Laffranque asszony kinevezését az eljárási garanciák ellenőrének új tisztségére.

2.2.1. Konzultáció a Felügyelő Bizottsággal az eljárási garanciák ellenőre által elfogadott végrehajtási rendelkezésekről

16. Az OLAF-rendelet 9b. cikkének (11) bekezdése felhatalmazza az ellenőrt, hogy végrehajtási rendelkezéseket fogadjon el a panaszok kezelésére vonatkozóan. Mielőtt az ellenőr elfogadja ezeket a rendelkezéseket, konzultálnia kell a Felügyelő Bizottsággal.
17. Az ellenőr 2022. szeptember 29-én továbbította a Felügyelő Bizottságnak a panaszok kezelésére vonatkozó végrehajtási rendelkezések tervezetét, az OLAF-rendelet 9b. cikkének (11) bekezdésében előírt konzultációs szakasz céljából. A Felügyelő Bizottság részletesen megvizsgálta, és a 2022. október 26-i plenáris ülésén megvitatta a végrehajtási rendelkezések tervezetét, majd 2022. október 28-án megosztotta észrevételeit és megjegyzéseit az ellenőrrel. A Felügyelő Bizottság örömmel veszi tudomásul, hogy ezen észrevételeket és megjegyzéseket az ellenőr által 2022. november 16-án elfogadott végrehajtási rendelkezések ⁽⁸⁾ figyelembe veszik és tükrözik.
18. Az egyértelmű és érdemi végrehajtási rendelkezések növelik az adminisztratív átláthatóságot és megerősítik a megfelelő ügyintézés jól megalapozott elveit, hozzájárulva ezáltal az uniós polgárok bizalmának megnyeréséhez az eljárási garanciák ellenőrének újonnan létrehozott funkciója iránt.
19. Mivel az eljárási garanciák ellenőrének újonnan létrehozott funkciója az OLAF vizsgálati tevékenységei általános szerkezetének új és fontos elemét képezi, a Felügyelő Bizottság üdvözli az ellenőr elkötelezettségét, hogy felülvizsgálja a végrehajtási rendelkezést, amikor a panaszok kezelése terén elegendő első kézből származó tapasztalatot szerzett.

⁽⁵⁾ A 883/2013/EU, Euratom rendelet 15. cikkének (4) bekezdése kimondja: „A felügyelő bizottsági tagok az új tagok kinevezéséig hivatali idejük lejártával is hivatalban maradnak.”

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság (EU, Euratom) 2022/521 határozata (2022. március 28.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) Felügyelő Bizottsága tagjainak kinevezéséről (HL L 104., 2022.4.1., 71. o.).

⁽⁷⁾ A 883/2013/EU, Euratom rendelet 9a. cikke.

⁽⁸⁾ Az eljárási garanciák ellenőrének határozata a panaszok kezelésére vonatkozó végrehajtási rendelkezések elfogadásáról, elérhető a <https://supervisory-committee-olaf.europa.eu/system/files/2022-11/Implementing%20rules%20final.pdf> címen.

3. A Felügyelő Bizottság nyomonkövetési tevékenységei

3.1. Az OLAF költségvetésének és forrásainak nyomon követése: 1/2022. sz. vélemény – Az OLAF 2023. évi előzetes költségvetés-tervezete

20. Az OLAF Felügyelő Bizottsága minden évben véleményt fogad el az OLAF előzetes költségvetési tervezetéről, hogy biztosítsa az uniós intézményeket arról, hogy a költségvetés-tervezet figyelembe veszi az OLAF vizsgálati feladatkörének függetlenségét. A vélemény bizonyosságot nyújt továbbá arra vonatkozóan, hogy az OLAF elegendő forrásokkal rendelkezik ahhoz, hogy hatékony és eredményes intézményközi csalás elleni szolgálatot biztosítson. Az OLAF főigazgatója ezt követően felhasználhatja ezt a véleményt az EU költségvetési és mentesítésért felelős hatóságai felé.
21. 2022. november 22-én a Felügyelő Bizottság kiadta az OLAF 2023. évi előzetes költségvetés-tervezetéről szóló 1/2022. sz. véleményt. Az ebben foglalt elemzés különösen az OLAF humánerőforrás-stratégiájára összpontosított, figyelembe véve az Európai Ügyészség létrehozásának hatását és az OLAF által 2021 végétől kezdődően végzett további feladatokat is.
22. Általános megjegyzésként a Felügyelő Bizottság megállapítja, hogy a korábbi évekhez hasonlóan az Európai Bizottság költségvetési tervezetét takarékosági intézkedések terhelték. E tekintetben a Felügyelő Bizottság megismétli azt a véleményét, hogy ez a csökkenés nem veszélyeztetheti a csalás és az EU pénzügyi érdekeit sértő illegális tevékenységek elleni küzdelmet.
23. A Felügyelő Bizottság úgy véli, hogy az OLAF emberi erőforrásainak helyzete továbbra is aggodalomra ad okot. A Felügyelő Bizottságot különösen aggasztja, hogy az OLAF személyzetének jelentős csökkentése megfoszthatja az OLAF-ot attól, hogy továbbra is magasan képzett és szakosodott személyzetet vegyen fel a vizsgálatok területén. Amint azt a Felügyelő Bizottság a 2022. évi előzetes költségvetési tervezetéről szóló tavalyi véleményében is kiemelte: ahhoz, hogy az OLAF magas szintű teljesítményét képes legyen fenntartani, különösen fontos, hogy elegendő emberi erőforrással rendelkezzen. Ez különösen igaz az OLAF által az Európai Bizottság számos stratégiai kezdeményezésével kapcsolatban megkezdett új feladatokra, például a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel kapcsolatosan végzett vizsgálatokra és a tagállamoknak nyújtott operatív támogatásra, a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló mechanizmusra, valamint az Európai Ügyészséggel folytatott operatív együttműködésre.
24. E tekintetben a Felügyelő Bizottság álláspontja továbbra is változatlan: az OLAF-nak három fő területen – igazgatási, pénzügyi és vizsgálati tevékenységek – függetlennek kell maradnia. Az igazgatási függetlenség és a pénzügyi függetlenség azt jelenti, hogy az OLAF főigazgatójának rendelkeznie kell az uniós költségvetést érintő csalások, a korrupció és az európai intézményeken belüli súlyos kötelességszegések kivizsgálásához szükséges emberi és pénzügyi erőforrásokkal, valamint hatékony és visszatartó erejű csalásellenes politikát kell kidolgoznia az Európai Bizottság számára.
25. Véleményében a Felügyelő Bizottság úgy ítélte meg, hogy az OLAF 2023. évi előzetes költségvetési tervezete összhangban van a vizsgálatok hatékony lefolytatásához szükséges erőforrásokkal. A Felügyelő Bizottság ugyanakkor teljes mértékben támogatta az OLAF további álláshelyek iránti kérelmét. A Felügyelő Bizottság valamelyest kontraproduktívnak találta, hogy minden évben új felelősségi köröket és feladatokat ruházzanak az OLAF-ra, miközben emberi és pénzügyi erőforrásait fokozatosan csökkentik. A Felügyelő Bizottság egyetértett továbbá az OLAF-fal abban, hogy az OLAF kiküldetésekre szánt költségvetésének bármely további 20 %-os csökkentése veszélyeztetheti az OLAF vizsgálati funkciójának ellátására való képességét.

3.2. Az OLAF-vizsgálatok időtartamának nyomon követése

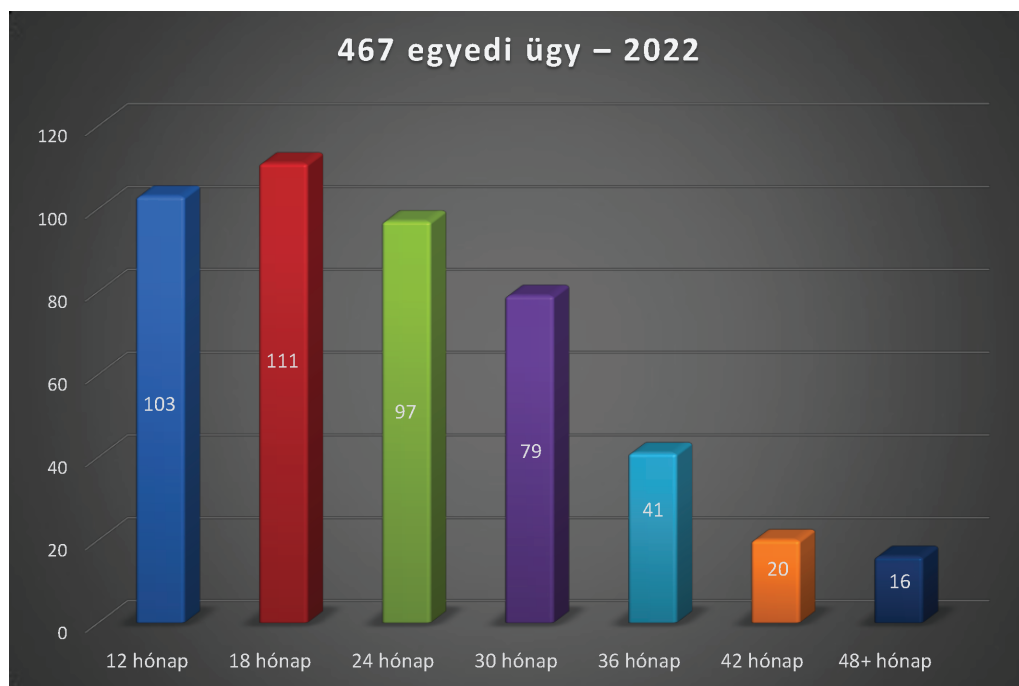
26. Az OLAF-rendelet 7. cikkének (8) bekezdése előírja a Felügyelő Bizottság számára, hogy eseti alapon elemezzen minden egyes, 12 hónapnál korábbi megkeresést annak biztosítása érdekében, hogy a vizsgálatokat megszakítás nélkül, az eset körülményeivel és összetettségével arányos időtartam alatt folytassák le.
27. Az OLAF-vizsgálatok időtartamának és az esetleges indokolatlan késedelmek okainak rendszeres nyomon követésével a Felügyelő Bizottság annak ellenőrzésére törekszik, hogy egy vizsgálat pártatlan lebonyolítása során sem külső, sem belső befolyásolás nem történt. Az indokolatlan, hosszadalmas vizsgálatnak súlyos negatív következményei lehetnek a következőkre: i. az érintett személyek védelemhez való joga, és/vagy ii. a vizsgálat nyomon követése. A vizsgálatok időtartamának nyomon követésével a Felügyelő Bizottság ellenőrzi az OLAF részére biztosított emberi és pénzügyi erőforrások hatékony felhasználását is.
28. A Felügyelő Bizottság az évek során különös figyelmet fordított az OLAF vizsgálatainak folytonosságára és időtartamára. Az elmúlt években aggályainak adott hangot amiatt, hogy a vizsgálati eljárásokra vonatkozó iránymutatások nem tartalmazzak egyértelmű és részletes rendelkezéseket az OLAF vizsgálatainak időtartamára vonatkozóan. Ezek a szabályok erősítik a jogbiztonságot, és hiányuk hátrányosan befolyásolhatja az OLAF eljárásainak átláthatóságát, különösen az érintett személyek számára.

29. Az OLAF-rendelet által ráruházott ellenőrzési feladatok megfelelő végrehajtása érdekében a Felügyelő Bizottságnak érdemi, átfogó, elegendő és időszerű információkhoz kell hozzáférnie. A 883/2013/EU, Euratom rendelet ⁽⁹⁾ új 15. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a Felügyelő Bizottság számára hozzáférést kell biztosítani minden olyan OLAF-információhoz és -dokumentumhoz, amelyet a Felügyelő Bizottság ellenőrzési- és felügyeleti feladatainak ellátásához szükségesnek ítél.
30. Az OLAF és a Felügyelő Bizottság között jelenleg elfogadott munkamegállapodások ⁽¹⁰⁾ részleges közvetlen hozzáférést biztosítanak a Felügyelő Bizottságnak az OLAF ügyviteli rendszerében (OCM) rendelkezésre álló és nyilvántartott ügyekkel kapcsolatos információkhoz. A munkamegállapodások 13. cikkének (2) bekezdése szerint a Felügyelő Bizottságnak teljes körű hozzáféréssel kell rendelkeznie a 12 hónapnál hosszabb ideje folyamatban lévő vizsgálatokhoz.
31. E tekintetben mint minden évben, a Felügyelő Bizottság tájékoztatást kapott az OLAF-tól a 12 hónapnál hosszabb ideig tartó vizsgálatokról. Annak jobb megértése érdekében, hogy egyes vizsgálatok miért tartanak hosszú ideig, a Felügyelő Bizottság a több mint 36 hónapig tartó OLAF-vizsgálatokra összpontosította figyelmét.

3.2.1. A Felügyelő Bizottság által 2022-ben megkapott, 12 hónapnál tovább tartó vizsgálatokra vonatkozó jelentések

32. Amennyiben a vizsgálatot nem lehet a megindítását követő 12 hónapon belül lezárni, az OLAF-rendelet 7. cikkének (8) bekezdése ⁽¹¹⁾ előírja, hogy az OLAF főigazgatójának a vizsgálat megindítását követően 12 hónappal, majd azt követően hathavonta hivatalosan jelentést kell tennie a Felügyelő Bizottságnak. Ezekben a jelentésekben az OLAF ismerteti a vizsgálat folytatásának okait és adott esetben ⁽¹²⁾ a vizsgálat felgyorsítása érdekében meghozandó korrekciós intézkedéseket, valamint a befejezés várható időkeretét.
33. 2022-ben a Felügyelő Bizottság 751 jelentést kapott az OLAF-tól 467, 12 hónapnál tovább tartó egyedi vizsgálattal kapcsolatban. A jelentett ügyek 54,17%-a meghaladta a 24 hónapot (1. ábra). A 2. ábra bemutatja az OLAF-vizsgálatok ágazatok szerinti megoszlását.

1. ábra

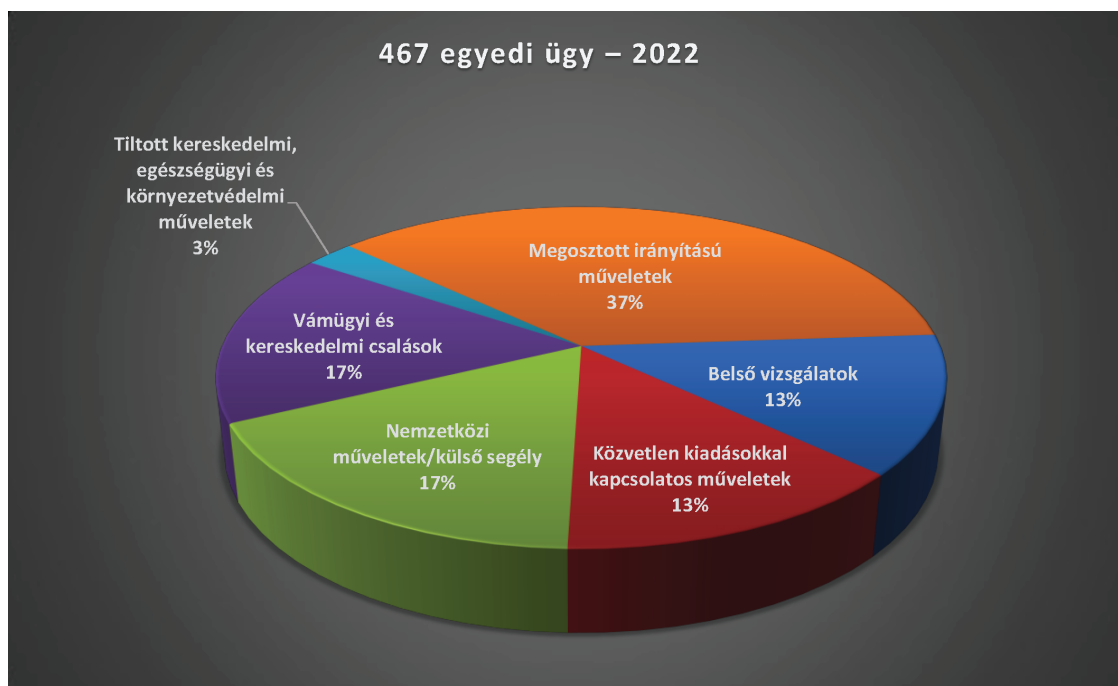
⁽⁹⁾ Az (EU, Euratom) 2020/2223 rendelettel módosítottak szerint.

⁽¹⁰⁾ Az OLAF és az OLAF Felügyelő Bizottsága közötti új munkamegállapodások a <https://supervisory-committee-olaf.europa.eu/system/files/2021-10/OLAF%20SC%20WA%20signed.pdf> címen érhetők el.

⁽¹¹⁾ A 883/2013/EU, Euratom rendelet 7. cikkének (8) bekezdése kimondja: „Amennyiben egy vizsgálat nem zárható le a megindítását követő 12 hónapon belül, a főigazgató a 12 hónapos időtartam lejártakor és ezt követően hathavonta jelentést készít a Felügyelő Bizottság számára, amelyben ismerteti a vizsgálat elhúzódásának okait, és a helyzet orvoslása érdekében tervezett intézkedéseket.”

⁽¹²⁾ Az OLAF-rendelet 7. cikke (8) bekezdésének szövegét az (EU, Euratom) 2020/2223 módosító rendelet kiegészítette az „adott esetben” szöveggel.

2. ábra

3.2.2. Az OLAF több mint 36 hónapig tartó ügyeinek vizsgálata

34. 2022. júliusi plenáris ülésén a Felügyelő Bizottság a munkamegállapodásokban és az azt kísérő technikai mellékletben meghatározott rendelkezésekkel összhangban úgy határozott, hogy elemzi a jelenleg futó és több mint 36 hónapja folyamatban lévő OLAF-vizsgálatokat annak érdekében, hogy értékelje azok időtartamának okait, és nyomon kövesse, hogyan biztosítják az eljárási garanciákat az érintett személyek számára. Ennek megfelelően a Felügyelő Bizottság tájékoztatta az OLAF-ot, és gyakorolta azon jogát, hogy a munkamegállapodások 12. cikkében foglalt feltételek mellett közvetlenül hozzáférjen az OCM-ben a kapcsolódó ügyiratokhoz.
35. A kiválasztott ügyek nyomon követése és vizsgálata folyamatban van. A Felügyelő Bizottság arra számít, hogy 2023 folyamán ezért sokkal világosabban meg fogja érteni azokat a problémákat és kérdéseket, amelyek az OLAF egyes vizsgálatainak hosszú időtartamát érintik.

3.3. Az OLAF-hoz benyújtott egyéni panaszok Felügyelő Bizottsági nyomon követése

36. Mint minden évben, a Felügyelő Bizottság félévente kapott jelentéseket és releváns dokumentumokat az OLAF által kezelt egyéni panaszokról. 2022. évi első jelentésében az OLAF tájékoztatta a Felügyelő Bizottságot valamennyi folyamatban lévő panaszról, 2022 szeptemberétől pedig az eljárási garanciák új ellenőrének hivatalba lépését követően az OLAF csak azokról a panaszokról tájékoztatta a Felügyelő Bizottságot, amelyeket nem „érintett személyek” nyújtottak be. Ez összhangban van az OLAF-rendelet 9a. és 9b. cikkével, amely kizárólagos felhatalmazást ad az ellenőrnek arra, hogy megvizsgálja az érintett személyek által az OLAF eljárási garanciáknak és a vizsgálatokra alkalmazandó szabályoknak – különösen az eljárási követelményeknek és az alapvető jogoknak – való megfelelésével kapcsolatban benyújtott panaszokat. Az OLAF vizsgálataiban részt vevő más személyek, például informátorok, visszaélést bejelentő személyek vagy tanúk, az eljárási garanciákkal kapcsolatban panaszt nyújthatnak be az OLAF főigazgatójához.
37. 2022-ben a főigazgató arról tájékoztatta a Felügyelő Bizottságot, hogy az OLAF csak egy panaszt kezelt, amelyet nem „érintett személy” nyújtott be. A panaszban a panaszos azzal érvelt, hogy az OLAF nem folytatta le a vizsgálatot észszerű határidőn belül. A panaszosnak adott válaszában az OLAF azzal érvelt, hogy nem sértette meg az alkalmazandó szabályokat, és hogy az OLAF a vizsgálatot folyamatosan és észszerű határidőn belül folytatta le. A Felügyelő Bizottság megjegyzi, hogy az OLAF elegendő magyarázatot adott a panaszosnak a vizsgálat időtartamának igazolására. Az OLAF különösen az ügy összetettségére, a tárgy érzékeny jellegére, az összegyűjtött információk mennyiségére és az elvégzett számos vizsgálati tevékenységre hivatkozott. A Felügyelő Bizottság megjegyzi továbbá, hogy az OLAF az Európai Unió Alapjogi Chartája 41. cikke (2) bekezdésének c) pontja szerinti kötelezettségének megfelelően járt el, amely szerint „az igazgatási szervek kötelesek döntéseiket indokolni”⁽¹³⁾.

⁽¹³⁾ A Törvényszék 2018. május 3-i ítélete, Sigma Orionis SA kontra Európai Bizottság, T-48/16, 104. és 105. pont és a 100. pontban hivatkozott további esetjog.

3.4. A vizsgálati eljárásokra vonatkozó OLAF-iránymutatások felülvizsgálata

38. Az OLAF-rendelet felülvizsgálatát követően az OLAF-nak módosítania kellett a vizsgálati eljárásokra vonatkozó meglévő iránymutatásokat annak érdekében, hogy az OLAF-rendelet új rendelkezéseit átültesse új belső iránymutatásokba, és egyértelmű és koherens keretet hozzon létre valamennyi vizsgálati, támogatási és koordinációs tevékenységre vonatkozóan. Az OLAF előadta a Felügyelő Bizottságnak, hogy ezt a felülvizsgálati folyamatot két külön szakaszban végezték el.
39. Az első szakaszban a felülvizsgálat a vizsgálati eljárásokra vonatkozó iránymutatásoknak az (EU, Euratom) 2020/2223 rendelettel való összehangolásához és az Európai Ügyészség működésének elindításához feltétlenül szükséges mértékre korlátozódott. E szakasz lezárult, és a vizsgálati eljárásokra vonatkozó új iránymutatások 2021. október 11-én hatályba léptek. A vizsgálati eljárásokra vonatkozó iránymutatások felülvizsgálatával kapcsolatban az OLAF főigazgatójához intézett 2022. augusztus 17-i észrevételeiben a Felügyelő Bizottság egyértelművé tette, hogy a vizsgálati eljárásokra vonatkozó felülvizsgált iránymutatásokról csak a felülvizsgálati folyamat második szakaszának lezárultát követően ad ki véleményt ⁽¹⁴⁾.
40. Az OLAF jelenleg végzi a felülvizsgálat második, az elsónél átfogóbb szakaszát, amely folyamat a következőkkel foglalkozik: az OLAF egyéb belső utasításaiban és iránymutatásaiban tárgyalt kérdések; az OLAF és az Európai Ügyészség közötti együttműködés keretében kialakított gyakorlatok; az OLAF érdekelt feleinek ajánlásai; valamint az évek során az OLAF munkatársai által feltárt problémák. A második szakasz várhatóan 2023 folyamán zárul le.
41. A Felügyelő Bizottság számára – amint azt már korábbi véleményeiben ⁽¹⁵⁾ is kifejtette – elengedhetetlen, hogy a vizsgálati eljárásokra vonatkozó új iránymutatások az OLAF összes többi belső iránymutatásának és utasításának mélyreható és átfogó felülvizsgálatán alapuljanak, amelyeket mind, vagy azoknak jelentős részét be kell építeni a vizsgálati eljárásokra vonatkozó iránymutatásokba. Ez azért fontos, mert az OLAF-rendelet az iránymutatások, utasítások vagy kézikönyvek közül egyedül a vizsgálati eljárásokra vonatkozó iránymutatások közzétételét írja elő az OLAF számára ⁽¹⁶⁾, így ezek biztosítják a szükséges mértékű átláthatóságot és jogbiztonságot a vizsgálat alá vont személyek tekintetében.
42. Ezért üdvözölte az OLAF azon döntését, hogy megkezdik a vizsgálati eljárásokra vonatkozó iránymutatások felülvizsgálatának második szakaszát, és arra számít, hogy ez a gyakorlat 2023 második félévében lezárul.
43. A Felügyelő Bizottság megjegyzi, hogy az elmúlt években már több konkrét ajánlást fogalmazott meg e tekintetben mind az OLAF szervezetére, mind vizsgálati gyakorlataira vonatkozóan (lásd például a belső vizsgálatok bevált gyakorlatairól szóló 3/2021. sz. véleményt és az OLAF vizsgálatának időtartamáról szóló 5/2021. sz. véleményt). A Felügyelő Bizottság tudomásul veszi az OLAF kötelezettségvállalását annak biztosítására, hogy a Felügyelő Bizottság ajánlásait szükség esetén belefoglalják a vizsgálati eljárásokra vonatkozó iránymutatások új szövegébe.

4. Együttműködés

4.1. Együttműködés az OLAF-fal

44. 2022-ben a Felügyelő Bizottság megerősítette gyümölcsöző együttműködését az OLAF-fal. Az új munkamegállapodások végrehajtása mellett a Felügyelő Bizottság nyílt és érdemi párbeszédet tartott fenn az OLAF-fal.
45. A Felügyelő Bizottság folytatta azt a gyakorlatot, hogy havonta tartott rendszeres üléseire meghívja az OLAF főigazgatóját és az OLAF személyzetének több tagját azzal a céllal, hogy megbeszéléseket folytassanak és tájékozódjanak a Felügyelő Bizottság és az OLAF munkájával kapcsolatos bármely lényeges kérdéstről. A Felügyelő Bizottság tagjai és a titkárság hivatalos és nem hivatalos találkozókat is tartottak az OLAF vezetőségével és személyzetével a Felügyelő Bizottság munkájának előkészítése céljából.
46. A Felügyelő Bizottság az OLAF-rendelet rendelkezéseivel és a kialakított munkamódszerekkel összhangban a következő jelentéseket kapta az OLAF-tól: i. a 12 hónapnál tovább tartó vizsgálatokkal kapcsolatos jelentések, ii. a 2013. október 1-je óta kiadott és nem követett OLAF-ajánlásokról szóló jelentések, amelyekre az OLAF a 2021. évi éves nyomon követés keretében kapott választ az érintett hatóságoktól, iii. az OLAF által kezelt, folyamatban lévő vizsgálatokkal összefüggésben az OLAF-hoz az eljárási garanciákkal kapcsolatban benyújtott panaszokról szóló jelentések, iv. jelentések azokról az esetekről, amikor információt továbbítottak a nemzeti igazságügyi hatóságoknak vagy az Európai Ügyészségnek, és v. jelentések az OLAF-rendelet 4. cikkének (6) bekezdése szerinti halasztásokról.

⁽¹⁴⁾ Az OLAF-rendelet 17. cikkének (8) bekezdésének utolsó mondata.

⁽¹⁵⁾ A Felügyelő Bizottság 2021. augusztus 17-i észrevételei az OLAF főigazgatójának a vizsgálati eljárásokra vonatkozó iránymutatások felülvizsgálatáról, és az OLAF-rendelet értékeléséről szóló 2/2017. sz. vélemény.

⁽¹⁶⁾ Az OLAF-rendelet 17. cikke (8) bekezdésének utolsó mondata előírja, hogy az iránymutatásokat „tájékoztatás céljából közzéteszik a Hivatal honlapján az Unió intézményeinek hivatalos nyelvein”.

4.2. Kapcsolatok az érdekelt felekkel

47. A Felügyelő Bizottság elszámolással tartozik a tagjait kinevező intézmények felé, ugyanakkor az uniós intézményekkel folytatott párbeszéd partnere is egyben. A Felügyelő Bizottság jelentéseket tesz az uniós intézményeknek a tevékenységeiről, azok kérésére véleményeket bocsáthat ki, jelentéseket készít a vizsgálatok tárgykörében, és szakpolitikai szintű véleménycserét folytat az intézményekkel⁽¹⁷⁾.
48. A Felügyelő Bizottság fontosnak tartja, hogy rendszeres kapcsolatot tartson fenn az uniós intézményekkel, valamint az OLAF partnereivel és érdekelt feleivel az információáramlás javítása és annak érdekében, hogy visszajelzést kapjon az OLAF teljesítményével kapcsolatban. A Felügyelő Bizottság és titkársága rendszeres kapcsolatban állt a költségvetésért és emberi erőforrásokért felelős Johannes Hahn biztossal, aki az OLAF-ért felel, a Bizottság főtitkárával, az Európai Parlament Költségvetési Ellenőrző Bizottságával (CONT), valamint a csalás elleni küzdelemmel foglalkozó tanácsi munkacsoportokkal (GAF).
49. A Felügyelő Bizottság részt vett az OLAF teljesítményéről szóló éves intézményközi eszmecsere is, ahol 2022. október 26-án kifejtette véleményét.
50. A Felügyelő Bizottság emellett segítette a Bizottságot az OLAF vezető tisztviselőinek kinevezésére irányuló kiválasztási eljárásokban, és tagjai részt vettek a Bizottság kinevezési tanácsadó bizottságának ülésein is.
51. A 2022. novemberi plenáris ülésen a Felügyelő Bizottság első eszmecsereére hívta az ellenőrt.

5. Igazgatás és erőforrások

5.1. A Felügyelő Bizottság munkamódszerei

52. A Felügyelő Bizottság 2022-ben tizenegy plenáris ülést tartott hibrid vagy teljesen online módon⁽¹⁸⁾. A Felügyelő Bizottság a főbb megvizsgált kérdések mindegyikéhez előadót nevezett ki. Az előadók együttműködtek a titkársággal a plenáris üléseken megvitatásra kerülő jelentéstervezetek előkészítésében. Az elnök, az előadók és a titkárság tagjai emellett konkrét kérdések megvitatása érdekében rendszeresen üléseztek.

5.2. A titkárság

53. 2022-ben a titkárság továbbra is támogatta a Felügyelő Bizottság tagjait feladataik hatékony ellátásában, megerősítve az OLAF függetlenségét. A titkárság munkáját a Bizottság többi szervéhez hasonlóan 2022-ben is vegyesen jelenléti és online környezetben végezte, és végrehajtotta a Felügyelő Bizottsággal egyeztetett munkaprogramot.
54. A titkárság adminisztratív szempontból továbbra is az Európai Bizottság Személyi Juttatásokat Kezelő és Kifizető Hivatalához (a továbbiakban: PMO) tartozik (2016 márciusa óta), bár az OLAF székhelyén belül található egy külön biztonsági zónában. A Felügyelő Bizottság már eddig is számos alkalommal kétséget fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy titkárságának a PMO-hoz való „hibrid” csatolása a legmegfelelőbb elhelyezés-e.
55. A Felügyelő Bizottság ismételten hangot ad azon véleményének, hogy tekintettel a titkárság és az OLAF munkatársai közötti, a Felügyelő Bizottság folyamatos ellenőrzési feladatai kapcsán zajló napi interakciókra, egy, az OLAF biztonsági zónáján belüli alkalmas hely lehetővé tenné a titkárság számára a hatékonyabb munkavégzést.

5.3. Költségvetési kérdések

56. A Felügyelő Bizottság 2022. évi költségvetése 200 000 EUR volt. Több ülés hibrid környezetben történő megszervezése azt jelentette, hogy 2022 végéig a ténylegesen kifizetett összeg 122 249,89 EUR volt.
57. A kiadásokért felelős közvetve megbízott, engedélyezésre jogosult tisztviselő a PMO igazgatója.

⁽¹⁷⁾ A 883/2013/EU, Euratom rendelet 15. cikkének (1) bekezdése: „A Felügyelő Bizottság véleményeket, illetve adott esetben ajánlásokat készít a főigazgató számára, többek között a Hivatal vizsgálati funkciójának betöltéséhez szükséges forrásokról, a Hivatal vizsgálati prioritásairól, valamint a vizsgálatok időtartamáról. A Felügyelő Bizottság saját kezdeményezésére, a főigazgató kérése alapján, illetve **egy intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség kérésére** nyilváníthat véleményt, de ezen véleménynyilvánításával nem avatkozhat be a folyamatban lévő vizsgálati eljárásokba. [...] Az intézmények, szervek, hivatalok vagy ügynökségek részére meg kell küldeni a harmadik albekezdés szerint kinyilvánított vélemények egy példányát.”

⁽¹⁸⁾ 2022. januártól decemberig.

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU